

Profil absolventa SŠ s ohledem na požadavky trhu práce

Pavel Sekanina

Chtěl bych zde formou velmi jednoduché analýzy upozornit na současný stav středního školství ČR s ohledem na předpokládaný vývoj společnosti. V tomto prostředí jsem se několik let pohyboval a dá se předpokládat jeho znalost.

Vyděme z toho, že systém středního školství se prozatím nebude institucionálně ani obsahově měnit a že budou existovat střední školy typu G, SOŠ, SOU, OU, U (poslední 2 typy škol i s ohledem na zákon č.19/2000 Sb., který značně zpřístupňuje všechny střední školy i pro žáky ZvŠ a těch, co končí povinnou školní docházku v nižším než 9. ročníku). Tyto školy budou obdobně zaměřeny jako dosud (tj. např. střední zdravotnické školy, OA, SPŠ apod.) Neuvažujeme variantu poskytnutí středního vzdělání všeobecného charakteru a specializaci na budoucí profesi formou „SHORT COURSE“ jako tomu v některých zemích je (např. USA). Bylo by dozajista škodou opustit systém, který co do získaných encyklopedických vědomostí je velmi kvalitní a u nás má minimálně 100 letou tradici.

Nicméně dochází poslední roky k tomu, že profil absolventa se výrazněji diferencuje od toho, co požaduje praxe. Technologie posouvají zaměstnavatelskou sféru stále rychleji dál a střední školství díky legislativě a možnostem vůbec nestačí tento trend kopírovat. Nůžky se stále více rozevírají a zaměstnavatelská sféra na to stále důrazněji upozorňuje.

(Pozn.: Výjimku tvoří G a SOŠ s vyšším podílem praxe – např. stř. zdrav. školy).

Nemám na mysli jen SOŠ, ale i SOU. Pro řadu podnikatelů je tímto zajímavější sáhnout např. k zahraniční pracovní síle s vysokou adaptabilitou a výraznou motivací.

Příčinou tohoto stavu není jen nedostatečná praxe na odpovídajících technologiích, ale i mezery v teoretických vědomostech, které dlouhá léta stačily (zejména jazykové deficity). Pokud chce ředitel

střední školy dříve státní, v brzké době krajské, sáhnout do osnov nad jistý rámec, musí absolvovat velmi komplikovanou proceduru, která má ve svém důsledku 5letý dopad (u čtyřleté střední školy).

A v tomto mohou sehrát velmi důležitou roli fakulty připravující na učitelské profese všech typů škol, zejména do odborných předmětů škol.

Dále pak ústavy univerzity, které působí v oblasti dalšího vzdělávání učitelů stejně jako nedávno vzniklá PC. Podaří-li se vytvořit v souladu s očekávaným přijetím nového školského zákona a koncepcí vzdělávání takové podmínky vedení škol, které umožní zasáhnout do profilů absolventa poněkud pružnějším způsobem a budou-li k tomu i odpovídající erudovaní pedagogové, zastaví se tento negativní jev českého školství.

Navrhuji, aby se účastnila i Ped. fakulta tzv. „kulatých stolů“, které pořádá IPC UP dnes ve spolupráci s Olomouckým krajem s hlavními zaměstnavateli regionu. Spolupráce mezi těmito institucemi může výrazným způsobem posunout české školství dál.

Pavel Sekanina

V Olomouci dne 5. 2. 2001

[zpět na začátek](#)